

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 11P/21/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4224200413
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Tvrdíková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2024:4224200413.2

Uznesenie

Okresný súd Komárno vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.X.XXXX a C. B., nar. XX.X.XXXX, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, deti rodičov: matka – D. B., nar. X.XX.XXXX, t. č. bytom E., F. G. XX, a otec - A. B., nar. XX.XX.XXXX, t. č. bytom G. XXX, v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Matka mal. detí sa návrhom doručeným na Okresný súd Komárno dňa 7.2.2024 domáhala, aby súd upravil výkon rodičovských práv a povinností k mal. deťom, a to tak, že mal. deti zverí do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok a otcovi mal. detí uloží povinnosť prispievať na výživu mal. A. sumou 130,- eur mesačne a na výživu mal. C. sumou 110,- eur mesačne. Styk mal. detí s otcom nežiadala upraviť. Zároveň navrhla, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by mal. deti zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok a určil vyživovaciu povinnosť otca na mal. A. vo výške 30,- eur mesačne a na mal. C. vo výške 30,- eur mesačne. Styk otca s mal. deťmi nežiadala upraviť, ten by sa realizoval na základe dohody otca s matkou mal. detí. Svoj návrh odôvodnila tým, že otec mal. detí je jej manžel, žili spolu s mal. deťmi v rodinnom dome v E.. Manželstvo od počiatku nebolo veľmi šťastné, otec mal. detí je veľmi žiarlivý a dlhodobo má pozitívny vzťah k drogám, ktoré keď nemal, stával sa nezvládnuteľný, správal sa agresívne, fyzicky ju napádal a bol voči nej vulgárny. Tiež gambloval, na čo používal ich spoločné peniaze. Veľmi tým ako rodina trpeli. Matka uviedla, že sa snažila pracovať, aby boli zabezpečení, avšak otec mal. detí doma robil žiarlivostné scény a donútil ju v decembri 2023 prácu zanechať. Od tej doby je matka mal. detí nezamestnaná a bez prostriedkov. Otec mal. detí nikdy nemal dobrú prácu, vždy mal nejaké problémy, dokonca nemal ani vodičské oprávnenie, lebo oň prišiel práve pre drogy. Boli vo veľmi zlej finančnej situácii. Matka uviedla, že otec mal. detí jej pri agresívnych výstupoch vzal telefón, aby si nemohla privolať pomoc. Často ju fyzicky napádal, a to aj pred deťmi. Mal. C. to veľmi zle znášala a otca sa začala báť. Mal. A. sa pod vplyvom otcovho násilného správania začal voči matke nevhodne správať. V poslednej dobe sa scény a fyzické útoky ešte zhoršili, preto matka spolu s maloletou častejšie odchádzala k rodičom do Komárna, kde otec mal. detí robil scény, búchal na okno a nútil ju, aby išla domov. Ona nešla, lebo sa ho bála. Matka dňa 30.1.2024 na OR PZ v Komárne podala na otca mal. detí trestné oznámenia pre podozrenie zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby. Otec mal. detí bol toho istého dňa vykázaný z ich domu na 14 dní. Matka uviedla, že okrem návrhu na rozvod podala na Okresný súd Komárno aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e), h) CSP. Nakoľko dňa 5.2.2024 ešte len začala pracovať v H. I. pri J., nemá žiadne úspory a otec na mal. deti ničím neprispieva. Otec mal. detí nemá trvalé pracovisko, je vyučený murár, ale riadnu prácu si nehladá. Deti chodia do základnej školy a potrebujú, aby na nich otec riadne prispieval. Matka uviedla, že nechce obnoviť spolunažívanie s otcom mal. detí a aj pre deti bude lepšie, keď budú žiť v pokojnom prostredí, preto podala na súd aj návrh na rozvod manželstva. Nakoľko s otcom maloletých detí spolu

nežijú a nevychovávajú spolu deti, je dôvodné upraviť práva a povinnosti k mal. deťom neodkladným opatrením. Prílohou návrhu na začatie konania je aj Potvrdenie o vykázaní zo spoločného obydlija zo dňa 30.1.2024, v zmysle ktorého bol otec mal. detí vykázaný zo spoločného obydlija ohrozenej osoby – matky mal. detí na dobu 14 dní a Úradný záznam zo dňa 30.1.2024 o tom, že na odbore kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Komárno bolo dňa 30.1.2024 prijaté trestné oznámenie od matky mal. detí, ktoré bolo vyhodnotené ako podozrenie zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, ktorého skutku sa mal dopustiť otec mal. detí. Vyšetrovanie sa vykonáva pod sp. zn. ČVS: ORP-62/2-VYS-KN-2024.

2. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno (ďalej len „Úrad“) doručenej súdu dňa 23.2.2024 vyplýva, že Úrad vykonal šetrenie pomerov u matky mal. detí na adrese E., G. XX. Na uvedenej adrese sa nachádza 2-izbový byt vo vlastníctve starých rodičov mal. detí. Režijné náklady na mesiac v sume 300,- Eur hradia starí rodičia mal. detí. Matka mal. detí pracuje od 5.2.2024 vo firme H. I. J. s predpokladaným príjmom 800,- Eur mesačne, starý otec pracuje v K., a.s. s príjmom 1300,- Eur mesačne a stará matka mal. detí je invalidná dôchodkyňa s príjmom 175,- Eur mesačne. Čistota a hygiena domácnosti bola počas šetrenia na veľmi dobrej úrovni, domácnosť je zariadená vhodne. Matka k veci uviedla, že sa pridrižiava svojho návrhu v časti zverenia mal. C. do jej starostlivosti a súhlasí s tým, aby maloletý zostal v starostlivosti otca. Keď opustila spoločnú domácnosť, išla s ňou aj maloletá a žili spolu u starých rodičov asi týždeň. Potom si otec maloletú zobral na víkend a odvtedy ju nevrátil. Matka uviedla, že s maloletou nie je v kontakte a otec sa jej vyhráza, že jej maloletú ani nevráti. Matka Úradu uviedla, že s otcom mal. detí neplánuje obnoviť spolužitie, pretože sa k nej nikdy nesprával dobre a aj teraz sa jej snaží robiť zle cez maloletú. Matka mal. uviedla, že nejaký čas zostane žiť v E. u svojich rodičov a nerozumie, prečo otec mal. tvrdí, že maloletá nechce byť s ňou v E., pretože u starých rodičov zvykla tráviť veľa času. Úrad vykonal šetrenie pomerov aj u otca mal. detí na adrese G. č. XXX. Na uvedenej adrese sa nachádza 5-izbový rodinný dom s príslušenstvom v spoluvlastníctve otca mal. detí. Domácnosť obýva stará matka a otec s mal. A. a mal. C.. Čistota a hygiena domácnosti bola na požadovanej úrovni. V čase šetrenia sa v domácnosti nachádzala stará matka mal. detí. Momentálne v dome prebieha rekonštrukcia, aby mali obe deti samostatné izby. Výdavky na domácnosť hradí stará matka, otec jej neprispieva. Otec mal. je SZČO, ale momentálne nepracuje, žijú z úspor, od 1.3.2024 má prisľúbenú prácu vo firme A., s.r.o. v E.. Bol vykonaný aj pohovor s otcom mal. detí, ktorý uviedol, že matka s mal. A. už dlhšie nemá dobrý vzťah, majú medzi sebou konflikty, pretože maloletý si myslí, že matka uprednostňuje dcéru. Koncom januára 2024 ho vykázali zo spoločného obydlija, preto nemá prístup ani k svojim veciam ani k veciam detí. Manželka s ním nechce komunikovať, podala na neho trestné oznámenie. Dňa 9.2.2024 si zobral maloletú k sebe, vyzdvihol ju v škole a odvtedy je v jeho starostlivosti. Zabezpečil deťom nové veci potrebné na oblečenie. Otec uviedol, že má záujem o výchovu oboch detí, dcéra by aj bola rada s matkou, len nechce, aby bývali u starých rodičov v Komárne. Úrad vykonal pohovor aj s mal. deťmi. Pohovor bol vykonaný bez prítomnosti rodičov. Mal. deti si boli vedomé dôvodu, pre ktorý sa pohovor vykonáva. Mal. deti si neželali byť nahrávané, uviedli, že súhlasia, aby boli rodičia oboznámení s ich vyjadrením. Obe deti boli počas pohovoru čisto a primerane oblečené. Mal. C. bola počas pohovoru nervózna, odpovedala väčšinou len na kladené otázky. Uviedla, že chodí do 3.ročníka L. v E., škola jej ide, ale slovenčina je ťažká, má aj päťku. Predtým chodila aj na karate, ale musela prestať, lebo to nevedeli platiť. Odkedy býva v G. veľa cestuje, vstáva o štvrtej, ale zvykne spať v autobuse. Už v pondelok sa dohodla s otcom, že pôjde k nemu, bála sa reakcie mamy, preto jej to nepovedala. Rodičia sa veľa hádajú. Starých rodičov má rada, už jej babka chýbala. Keď otec pracuje, tak sú s babkou alebo s krstným. Nemá problém ísť k mame, len nechce, aby sa jej tam neustále vypytovali. S bratom sa hrávajú futbal, ale veľa sa aj hádajú. Mal. A. počas pohovoru hovoril suverénne, bez potreby kladenia otázok. Uviedol, že chodí do 7. ročníka L. s C. v E., učí sa priemerne. Na krúžky nechodí, hrá futbal s kamarátmi. Odkedy mama odišla, je s otcom, nechcel by ísť s mamou. Bývajú u starej matky v G., je tam dobre. Otec zvykol veľa pracovať, vtedy bol radšej u starých rodičov, pretože sa mama zvykla hnevať. Rodičia majú rozdielny názor ohľadne neho, otec mu viac dovolí. So sestrou nie sú v dobrom, stále plače kvôli niečomu a on to neznáša, otec to znáša lepšie, ale asi je s ňou niečo, je iná ako ostatné dievčatá. Úrad záverom konštatoval, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na riadnu starostlivosť o mal. dieťa. Mal. deti sú momentálne v starostlivosti otca, ich život a zdravie nie sú ohrozené ani narušené, preto nie je dôvod v zmysle ustanovenia § 367 ods. 1 CMP nariadiť neodkladné opatrenie. Vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťom úrad navrhuje rozhodnúť v riadnom konaní po vykonaní dokazovania. Avšak vzhľadom na skutočnosť, že sú medzi rodičmi konfliktné vzťahy, ich vyjadrenia sú odlišné, ale najmä s poukazom na vyjadrenia maloletej, úrad navrhuje dočasne upraviť styk matky s maloletou C. a to každý párny týždeň od piatka

16.00 hod. (resp. po vyučovaní) do pondelka 7.00 hod. (resp. do začiatku vyučovania), kedy si matka mal. dieťa prevezme na začiatku styku a odovzdá na konci styku v školskom zariadení, ktoré maloletá navštevuje.

3. Súd zo súdneho registra zistil, že tunajší súd uznesením č. k. 8C/10/2024-12 zo dňa 8.2.2024 zamietol návrh matky maloletých detí na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala, aby súd zakázal otcovi maloletých detí vstupovať do rodinného domu na adrese C. M. XXX, E. a zakázal sa k nej približovať na vzdialenosť menšiu ako 30 metrov. Súd tiež zistil, že matka maloletých detí podala dňa 7.2.2024 aj návrh na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Predmetné konanie je vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 11P/20/2024.

4. Podľa § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa § 326 ods. 2 CSP k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 328 ods. 2 CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť sa k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určitý čas.

Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

5. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla i keď dočasná úprava právnych pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. Z toho dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť teda naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné opatrenie je nevyhnutné vtedy, ak navrhovateľovi hrozí ujma alebo iný nezvratný následok, dochádza k porušovaniu alebo zasahovaniu do jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne jeho právne postavenie sa zhorší alebo je bez vydania neodkladného opatrenia neisté. Neodkladné opatrenie môže obsahovať totožný obsah, ako výrok rozhodnutia vo veci samej, len ak to povaha veci pripúšťa.

6. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným, nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. Súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia prihliadal na to, či si jeho nariadenie vyžaduje bezodkladná potreba úpravy pomerov účastníkov konania. Súd môže pritom nariadiť len také neodkladné opatrenie, ktoré postačuje na dosiahnutie účelu, nesmie voľiť neodkladné opatrenie, ktorým by sa zbytočne, nevhodne alebo nezvratne zasahovalo do práv účastníkov konania. Podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že bez okamžitého zásahu súdu existuje nebezpečenstvo reálnej a bezprostredne hroziacej ujmy. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa.

7. Súd na základe zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Navrhovateľka svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila najmä tým, že s manželom – otcom maloletých detí, ktorý sa ku nej správa vulgárne a agresívne, nežijú spolu a nemá ani záujem o obnovenie ich spolužitia, preto je podľa jej názoru odôvodnené upraviť práva a povinnosti k mal. deťom neodkladným opatrením. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno doručenej súdu dňa 23.2.2024 vyplýva, že faktický stav je taký, že maloleté deti sú aktuálne v starostlivosti otca, pričom mal. A. je v starostlivosti otca odkedy matka odišla a mal. C. od 9.2.2024, kedy ju otec vyzdvihol zo školy. Úrad počas šetrenia pomerov u matky mal. detí ako aj u otca mal. detí zistil, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na riadnu starostlivosť o mal. deti, život ani zdravie mal. detí nie sú ohrozené ani narušené. Predpokladom na nariadenie neodkladného opatrenia je nutnosť a naliehavá potreba dočasnej úpravy pomerov vzhľadom na bezprostredne hroziacu ujmu. Súd nemal osvedčené, že v danom prípade je potrebné bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením. Inštitút neodkladného opatrenia v konaní vo veci starostlivosti o maloleté dieťa má slúžiť na ochranu práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené, do doby, keď o výchove dieťaťa, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Matka v návrhu na začatie konania uviedla, že otec maloletých detí ju často fyzicky napádal, ale z návrhu na začatie konania ani zo správy Úradu zo šetrenia pomerov rodičov mal. detí vrátane vykonaného pohovoru s mal. deťmi nevyplýva, že by sa otec správal agresívne aj voči mal. deťom. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny doručenej súdu dňa 23.2.2024 pritom súd zistil, že matka súhlasí s tým, aby maloletý zostal v starostlivosti otca, t. j. nenamieta, že by sa otec o mal. dieťa nevedel riadne postarať a v starostlivosti otca by bol vážne ohrozený život, zdravie alebo priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin maloletého. Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože nemal osvedčené, že by sa otec o mal. deti riadne nestaral a mal. deťom by bezprostredne hrozila ujma, ktorá by odôvodňovala nevyhnutnosť úpravy pomerov neodkladným opatrením. Súd preto návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

8. Úrad v správe zo šetrenia pomerov navrhol upraviť styk matky s maloletou každý párný týždeň od piatka od 16.00 hod. do pondelka 7.00 hod., kedy by si matka maloletú prevzala na začiatku styku a odovzdala na konci styku v školskom zariadení, ktoré maloletá navštevuje. Za situácie, kedy matka mal. detí sama nežiadala styk s mal. deťmi upraviť a súd nemá vedomosť o tom, či by matka aj prakticky vedela realizovať styk s mal. C. spôsobom, akým to navrhol Úrad, súd nepristúpil k dočasnej úprave styku matky s mal. C.. O úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom a o prípadnej úprave styku toho rodiča, ktorému mal. deti nebudú zverené do starostlivosti, súd rozhodne po vykonaní riadneho dokazovania vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 Civilného sporového poriadku).